

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „M“ SKUNDO**

2025 m. rugsėjo

d. Nr. S-2025/
Vilnius

(7-2025/102)

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narės, pavaduojančios Komisijos pirmininkę, Jurgitos Narkevičiūtės (pranešėja), narių Gvidos Ivanauskienės, Raimondos Juodkaitės, išnagrinėjo uždarnosios akcinės bendrovės (toliau – UAB) „M“ (toliau – Pareiškėja) 2025-07-17 skundą dėl Aplinkos apsaugos departamento prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau – Aplinkos apsaugos departamentas, mokesčių administratorius) 2025-07-10 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. AS-53 (toliau – 2025-07-10 sprendimas Nr. AS-53, skundžiamas sprendimas). Pareiškėjos atstovai P.P. ir D.B. bei Aplinkos apsaugos departamento atstovės A.C. ir R.L. 2025-08-26 dalyvavo Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė:

Pareiškėja skunde nurodė, kad nesutinka su skundžiamu Aplinkos apsaugos departamento sprendimu ir padaryta mokesčių administratoriaus išvada, jog Pareiškėja nuslėpė taršą už 2022 m., nes nedeklaravo ir nesumokėjo mokesčio už tais metais pagamintą ir išleistą į vidaus rinką polietilenterftalato (toliau – PET) pirminę ir antrinę (tretinę) pakuotę. Pareiškėja skunde Komisijai pažymėjo, kad nesiekė nuslėpti taršos, tačiau pateikdama Mokesčio už aplinkos teršimą apmokestinamosios pakuotės atliekomis deklaraciją (forma FR0524) už 2022 metus (toliau – Deklaracija) padarė žmogišką klaidą bei pasirinko netinkamus kodus. T. y., Pareiškėja skunde paaiškino, kad Vieningos gaminių, pakuočių ir atliekų informacinėje sistemoje (toliau – GPAIS) apskaitoje suklydo ir pasirinko neteisingus atliekų kodus, todėl nurodė neteisingas pakuotės rūšis – vietoj „018 medinė (pirminė)“ buvo deklaruota „017 – PET pirminė“. Deklaracijoje atliekų rūšių „Plastikas“ ir „PET“ kiekius nurodė vienoje eilutėje, kaip „Plastikas“, tačiau šios medžiagos turėjo būti nurodytos atskirai. Pareiškėja atkreipė dėmesį, kad asociacijos „A“ metinio plano ataskaitoje deklaravo 1 292 t „PET“ ir „Plastiko“ atliekų, tačiau jas apskaitė kaip bendrą kiekį.

Pareiškėja prašo pakeisti skundžiamą Aplinkos apsaugos departamento sprendimą, kuriame Pareiškėjai buvo apskaičiuota ir nurodyta į valstybės biudžetą sumokėti 1 239 Eur mokestį už aplinkos teršimą (toliau – MUAT) už 2022 metus.

Priešingos pozicijos laikosi Aplinkos apsaugos departamentas. Skundžiamame sprendime pažymėta, kad Pareiškėja yra MUAT mokėtoja. Aplinkos apsaugos departamentas, atlikęs MUAT pakuočių atliekomis apskaičiavimo ir deklaravimo teisingumo patikrinimą už 2022–2024 metus, 2025-06-03 surašė patikrinimo aktą Nr. PA-2154 (toliau – Patikrinimo

aktas), kuriame konstatavo, kad Pareiškėja pažeidė mokesčių teisės aktus, todėl privalo į valstybės biudžetą sumokėti 1 239 Eur MUAT už 2022 metus.

Patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėja nedeklaravo ir nesumokėjo mokesčio už 2022 m. pagamintą ir išleistą į vidaus rinką PET pirminę ir antrinę (tretinę) pakuotę. Nustatyta, kad pagamintas ir išleistas į vidaus rinką PET pirminės ir antrinės (tretinės) pakuotės kiekis už 2022 m. nebuvo deklaruotas, o faktinis kiekis sudarė 0,723 t PET pirminės ir antrinės (tretinės) pakuotės. Viso buvo nedeklaruota 0,723 t PET pirminės ir antrinės (tretinės) pakuotės. Atsižvelgdamas į tai, Aplinkos apsaugos departamentas konstatavo, kad Pareiškėja pažeidė Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo (toliau – MUAT) 7 straipsnio 6 dalį, 9 straipsnio 3 dalį. Vadovaujantis MUAT 9 straipsnio 8 dalimi ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. kovo 10 d. įsakymo Nr. D1-143 „Dėl mokesčio už aplinkos teršimą ir nuslėptą taršą apskaičiavimo už 2021 ir vėlesnius metus tvarkos aprašų patvirtinimo“ III skyriaus 12.2 punktu, Pareiškėjai paskaičiuotas mokėtinas mokestis už nuslėptą taršą PET pirminės ir antrinės (tretinės) pakuotės atliekomis.

Aplinkos apsaugos departamentas 2025-07-10 sprendimu Nr. AS-53 patvirtino Patikrinimo aktą.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pareiškėjos skundas tenkintinas iš dalies. Skundžiamas Aplinkos apsaugos departamento 2025-07-10 sprendimas Nr. AS-53 keistinas.

Mokestinis ginčas kilo dėl Aplinkos apsaugos departamento skundžiamo sprendimo, kuriuo buvo patvirtintas Patikrinimo aktas ir Pareiškėjai nurodyta į valstybės biudžetą sumokėti 1 239 Eur MUAT. Nustatyta, kad Pareiškėja už 2022 m. nedeklaravo ir nesumokėjo mokesčio už 2022 m. pagamintą ir išleistą į vidaus rinką PET pirminę ir antrinę (tretinę) pakuotę. Pagamintas ir išleistas į vidaus rinką PET pirminės ir antrinės pakuotės kiekis už 2022 m. nebuvo deklaruotas, o faktinis kiekis sudarė 0,723 tonos.

Pareiškėja skunde Komisijai ir posėdžio metu nepateikė skundo argumentų dėl aritmetinio mokesčio dydžio apskaičiavimo. Esminis mokesčių mokėtojos argumentas buvo susijęs su Aplinkos apsaugos departamento sąvokų naudojimu, o būtent, Pareiškėja pažymėjo, kad nesiekė nuslėpti ar kitais aktyviais veiksmais padaryti mokestinį pažeidimą. Pareiškėja skunde Komisijai ir 2025-08-26 vykusio posėdžio metu paaiškino, kad sąžiningai vykdo savo įsipareigojimus, susijusius su pakuočių atliekų deklaravimo ir mokesčių mokėjimo prievole, tačiau 2022 m. pakuočių apskaitoje buvo padaryta žmogiška klaida, todėl vertina, kad dvigubas nubaudimas jos atžvilgiu būtų neteisingas.

Aplinkos apsaugos departamentas Pareiškėją patikrino už 2022–2024 metus, tačiau mokestinis pažeidimas nustatytas už 2022 metus. Ginčo teisinius santykius reglamentuojančio MUAT (nauja įstatymo redakcija¹, galiojusi 2021-01-01–2023-01-01 laikotarpiu) 4 straipsnio 3 punkte buvo numatyta, kad mokesčio objektas yra Lietuvos Respublikos rinkai tiekios pripildytos pakuotės, nurodytos šio įstatymo 4 priede. MUAT 5 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad mokestį už aplinkos teršimą gaminių ir (ar) pakuočių atliekomis moka gamintojas ir (ar) importuotojas. Pažeidimo metu galiojusioje MUAT 7 straipsnio 6 dalyje numatyta, kad MUAT pakuočių atliekomis tarifai ir pakuočių rūšių sąrašas nurodyti šio įstatymo 4 priede.

MUAT 9 straipsnio 4 dalyje (įstatymo redakcija, galiojusi 2021-01-01–2023-01-01 laikotarpiu) numatyta, kad mokestis už aplinkos teršimą <...>, sumokamas ir mokesčio už aplinkos teršimą deklaracijos pateikiamos ne vėliau kaip pasibaigus mokestiniam laikotarpiui, iki kalendorinių metų, einančių po to mokestinio laikotarpio, vasario 15 dienos

¹ TAR, 2020, Nr. 2020-15136

Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI). Įstatymų leidėjas nurodo, kad mokestinė prievolė yra įvykdyta tik pateikus deklaraciją ir sumokėjus mokėtiną mokestį.

MUATĮ 9 straipsnio 8 dalies 8 punkte (įstatymo redakcija, galiojusi 2021-01-01–2023-01-01 laikotarpiu) nurodoma, kad mokesčio mokėtoji, kuris nuslėpė Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiktų gaminių ir (ar) pripildytų pakuočių kiekį, kai mokesčio mokėtojas nevykdė gaminių ir (ar) pakuočių apskaitos ir nepateikė gaminių ir (ar) pakuočių apskaitos ir nepateikė gaminių ir (ar) pakuočių apskaitos dokumento mokesčio administratoriui (jo pareigūnui) ir neteikė deklaracijos iki mokestinio patikrinimo pradžios, – mokesčio mokėtojo per tikrinamąjį mokestinį laikotarpį gautas pajamas dauginant iš koeficiento 0,02. Pagal MUATĮ 4 priedą, PET pirminė ir antrinė (tretinė) pakuotė 2022 m. apmokestinta taikant 618 Eur / t tarifą. 2022 m. indeksavimo koeficientas sudarė 1,386.

Komisija atkreipia dėmesį, kad pažeidimo metu galiojusioje MUATĮ 2 straipsnio 11 dalies 2 punkte yra pateikta nuslėptos taršos sąvoka. Įstatymo leidėjas nuslėptą taršą sieja su nedeklaruota ar deklaruota pradėjus mokestinį patikrinimą tiktų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminių ir (ar) pripildytų pakuočių kiekiu. Kaip jau ne kartą buvo paminėta šiame sprendime, Pareiškėja pripažino, kad suklydo ir neteisingai GPAIS sistemoje deklaravo skirtingas pakuotes, nurodydama vieną apskaitos kodą. Kita vertus pripažintina, kad Įstatymo leidėjas visus atvejus (tyčinius taršos nuslėpimo veiksmus, technines klaidas, apsirikimo klaidas ir pan.) vertina vienodai ir taiko vienodą koeficientą. Komisija, pasisakydama dėl padidinto MUAT dydžio, pastebi, kad administracinių teismų praktikoje formuojama nuosekli pozicija, jog MUAT apskaičiavimas, taikant didesnę tarifą, yra ekonominė sankcija (už mokesčio įstatymo pažeidimus taikoma ekonominė poveikio priemonė) (pavyzdžiui, žiūrėti Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2015-10-29 nutartį adm. byloje Nr. A-768-438/2015; 2018-10-29 sprendimą adm. byloje Nr. A-1422-525/2018; 2019-05-15 nutartį adm. byloje Nr. A-431-822/2019; 2020-06-03 sprendimą adm. byloje Nr. eA-28888-624/2020; 2021-11-17 nutartį adm. byloje Nr. eA-2019-602/2021 ir kt.).

Konstituciniai teisingumo, teisinės valstybės principai suponuoja, kad už teisės pažeidimus valstybės nustatomos poveikio priemonės turi būti proporcingos teisės pažeidimui. Poveikio priemonės turi atitikti teisėtus ir visuotinai svarbius tikslus, nevaržyti asmens labiau negu reikia šiems tikslams pasiekti; tarp siekiamo tikslo nubausti teisės pažeidėjus ir užtikrinti teisės pažeidimų prevenciją ir pasirinktų priemonių šiam tikslui pasiekti turi būti proporcingumas. Konstitucinis teisingumo principas reikalauja numatomas nuobaudas diferencijuoti taip, kad jas taikant būtų galima atsižvelgti į teisės pažeidimo pobūdį, į atsakomybę lengvinančias ir kitas aplinkybes (pavyzdžiui, žiūrėti Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau – Konstitucinis Teismas) 2000-12-06; 2001-10-02; 2004-01-26; 2005-11-03 ir kt. nutarimus).

Konstitucinis Teismas 2022-01-26 nutarime nurodė, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją (toliau – Konstitucija) teismas, taikydamas sankciją už teisės pažeidimą, turi turėti galimybę atsižvelgti į visas atsakomybę lengvinančias aplinkybes, taip pat ir į tas, kurios nėra *expressis verbis* (aiškiais žodžiais, tiesiogiai) nurodytos įstatyme, ir paskirti teisės pažeidėjui švelnesnę negu įstatyme numatyta sankciją, bausmę arba nuobaudą. Konstitucinis Teismas 2022-05-19 nutarime pabrėžė, kad tuo atveju, kai įstatyme nėra nustatyti diferencijuoti piniginių baudų dydžiai, tačiau yra įtvirtintos apibrėžto dydžio piniginės baudos, skiriant piniginę baudą nebelieka galimybės jos dydį individualizuoti atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, pavojingumą (sunkumą), mastą, atsakomybę lengvinančias ir kitas aplinkybes, dėl kurių piniginė bauda teisės pažeidėjui būtų akivaizdžiai neproporcinga padarytam teisės pažeidimui. Toks teisinis reglamentavimas neatitiktų konstitucinių teisingumo ir teisinės valstybės principų.

Be kita ko, Konstitucinis Teismas 2021-09-25 nutarime išaiškino, kad teismai, individualizuodami pažeidėjams skiriamas nuobaudas, turi įvertinti pavojingumą, kurį žmogaus teisėms ir laisvėms, visuomenės ir valstybės interesams konkrečiu atveju kelia administracinis teisės pažeidimas. Teisinis reguliavimas negali būti toks, kad teismui nebūtų leidžiama, atsižvelgiant į visas turinčias reikšmės bylos aplinkybes ir vadovaujantis teise, nenusižengiant iš Konstitucijos kylantiems teisingumo ir protingumo imperatyvams, priimti teisingo sprendimo ir taip įvykdyti teisingumo. Priešingu atveju būtų pažeisti iš Konstitucijos 109 straipsnio kylantys teismo įgaliojimai vykdyti teisingumą, taip pat nukrypta nuo Konstitucinio Teismo, kaip Lietuvos Respublikos vardu teisingumą vykdančios institucijos, sampratos, taip pat nuo konstitucinio teisinės valstybės principo.

MUATĮ nenustato galimybės Aplinkos apsaugos departamentui taikyti mažesnę nei nustatyta MUATĮ tarifų koeficientą. Teismas, įvertinęs faktinių aplinkybių visumą, šį mokestį gali sumažinti, iš esmės remdamasis teisingumo bei protingumo kriterijais (pavyzdžiui, žiūrėti LVAT 2016-03-08 nutartį adm. byloje Nr. eA-298-556/2016). Teismų jurisprudencijos analizė leidžia daryti išvadą, kad MUATĮ numatytos sankcijos vertinimas kiekvienu atveju sprendžiamas individualiai, įvertinus kiekvieną situaciją, padaryto pažeidimo pobūdį, mastą, teisingumo bei protingumo kriterijus.

Nagrinėjamu atveju byloje nėra duomenų, kad Pareiškėja sąmoningai siekė nuslėpti taršą. Komisijos posėdžio metu Pareiškėja buvo charakterizuojama teigiamai. Tuo pačiu įvertinus faktines bylos aplinkybes nenustatyta, kad Pareiškėja apgaulingai tvarkė apskaitą, klastojo apskaitos duomenis, tyčia sąmoningai slėpė mokesčius, trukdė Aplinkos apsaugos departamentui atlikti įstatyme nustatytas pareigas ir kt. Be to, Pareiškėja buvo užsiregistravusi GPAIS sistemoje ir tvarkė pakuočių apskaitą, nepažeisdama teisės aktuose numatytų terminų, laiku teikė MUAT deklaracijas bei aktyviai bendradarbiavo su Aplinkos apsaugos departamentu, teikė reikalingą medžiagą ir pripažino teisės pažeidimą.

Komisija, vadovaudamasi Konstitucinio Teismo išaiškinimais, LVAT praktika, MAĮ nustatytais protingumo ir teisingumo kriterijais, nustatytais MAĮ 8 straipsnio 3 dalyje, atsižvelgdama į išvardintus MUAT baudinės dalies individualizavimui reikšmingas aplinkybes, taip pat įvertindama tai, kad dėl nepakankamo Pareiškėjos rūpestingumo padarytas MUAT apskaičiavimo pažeidimas (2022 metais į Lietuvos Respublikos vidaus rinką išleistų pakuočių nedeklaravimas) patenka į MUATĮ 2 straipsnio 11 dalyje apibrėžtos „Nuslėptos taršos“ sąvoką, sprendžia, kad Aplinkos apsaugos departamento sprendimo nurodymas Pareiškėjai sumokėti 1 239 Eur MUAT pakuotės atliekomis keistinas, koeficientą „2“ sumažinant iki koeficiento 1,1 ir nurodant, kad Pareiškėja vietoj apskaičiuoto 1 239 Eur MUAT pakuotės atliekomis, turi sumokėti 681,45 Eur (1 239 : 2 x 1,1) MUAT pakuočių atliekomis. Komisijos vertinimu, tokia suma pakankama siekiamam tikslui pasiekti ir atitinka teisingumo, proporcingumo bei protingumo kriterijus.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija Pareiškėjos skundą patenkina iš dalies, pakeisdama ginčijamą sprendimą ir sumažindama apskaičiuotą MUAT nuo 1 239 Eur iki 681,45 Eur.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 8 straipsnio 3 dalimi, 66 straipsnio 4 dalimi, 155 straipsnio 4 dalies 4 punktu, n u s p r e n d ž i a:

Pakeisti Aplinkos apsaugos departamento prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2025-07-10 sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. AS-53 ir vietoj nurodymo UAB „M“ sumokėti į valstybės biudžetą 1 239 Eur mokestį už aplinkos teršimą

apmokestinamųjų pakuočių atliekomis nurodyti Pareiškėjai sumokėti 681 Eur mokestį už aplinkos teršimą apmokestinamųjų pakuočių atliekomis.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant pasirinktinai: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8 A, 44312, Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230, Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298, Šiauliai), Panevėžio rūmuose (Respublikos g. 62, 35158, Panevėžys) ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>. Skundas Regionų administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

Komisijos narė, pavaduojanti Komisijos pirmininkę

Jurgita Narkevičiūtė

Komisijos narė

Gvida Ivanauskienė

Komisijos narė

Raimonda Juodkaitė